

Менеджмент консалтингу в епоху цифрової трансформації

Анастасія Павлова

*здобувачка спеціальності 073 «Менеджмент»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: PavlovaAO@krok.edu.ua*

Віта Андрєєва

*кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: AndriievaVA@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-6357-3063*

В умовах зростання глобальної економічної невизначеності, посилення соціально-економічної та політичної турбулентності, цифровізації бізнесу, управлінському консалтингу притаманні радикальні зміни, що актуалізує дослідження чинників і напрямів його розвитку на основі поєднання історичного та концептуального підходів.

Це дозволить не тільки визначити етапи еволюції управлінського консалтингу, а й обґрунтувати зміст і характеристики його системних трансформацій. У цьому контексті важливим напрямом дослідження є аналіз впливу техніко-технологічних і наукових чинників на еволюцію концептуальних моделей управлінського консалтингу [1].

Технологічні новації, фінансово-економічна криза 2007–2009 рр., соціально-економічні та природні надзвичайні ситуації зумовили необхідність спеціалізації консультантів як експертів із захисту бізнесу, ризик-менеджменту та менеджменту ситуацій на розробленні та впровадженні моделей управління, зокрема програмно-цільового управління в умовах зростаючої турбулентності та невизначеності.

Консалтинг 1.0 передбачає впровадження нових методів конкурентної стратегії, ранніх систем ERP (Enterprise Resource Planning System – система планування ресурсів підприємства), системи управління персоналом і методів управління змінами.

Консалтингова галузь повинна переробити себе відповідно новим бізнес-моделями, новим сферам зростання та інноваційним продуктам та послугам, які повинні бути створені. Консалтинг 4.0 – це більше, ніж оцифрування галузі. Він включає фундаментальну зміну майже у всіх секторах [2].

Управлінський консалтинг під впливом цифрових трансформацій бізнесу й нових підходів управлінської науки накопичує характеристики концептуальної моделі «Консалтинг 4.0»: «консультанти стають не просто консультантами, а перетворюються в творців, виходячи за рамки запропонованих змін і адаптації щодо їх реалізації» [3].

В сучасних умовах здійснюється впровадження у практику менеджменту й консалтингу нових концепцій та підходів, серед яких Agile, основи якого було визначено ще у 2001 р., – це група управлінських методологій, які актуальні як в ІТ,

так і в бізнесі та консалтингу Індустрії 4.0. Це методології Scrum – проектування як діяльність кросфункціональних команд; Kanban – виробництво «само вчасно»; XP – екстремальне програмування; Lean production – ошадливе виробництво за рахунок максимальної орієнтації на клієнта і мотивації працівника та ін. «Agile – це спосіб мислення і філософія, якій відповідає сукупність підходів (Scrum, Kanban, XP, Lean) і методів управління (Management 3.0)» [4].

Особливістю сьогодення є розвиток двовекторного зв'язку управлінського консалтингу й управлінської науки. Якщо раніше цей зв'язок був переважно одновекторним: новації управлінської науки були чинниками розвитку управлінського консалтингу, основою розроблення нових послуг, методик, трансформацій процесу консультування тощо, – то на цьому етапі управлінський консалтинг стає чинником розвитку управлінської науки, джерелом нових управлінських концепцій, підходів, моделей.

«Такі компанії, як “Accesserve”, пропонують аутсорсингові послуги знань для консультацій з управління, таких як управління знаннями, бізнес-розвідка, ринкові розуміння клієнтів для підтримки розвитку бізнесу. До недавнього часу більшість компаній не мали жодних або дуже дефіцитних ресурсів, присвячених аналітиці даних. Основні компанії будують команди вчених, щоб скористатися своїми даними та навіть для деяких із них для створення нових бізнес-моделей» [2].

Трансформація управлінського консалтингу передбачає виникнення двох окремих напрямків. Одні компанії, в тому числі McKinsey, AT Kearny і Bain, зробили сильний акцент на стратегії і, таким чином, допомагали радам директорів і вищому керівництву в розробці довгострокової стратегії – стратегічної траєкторії для підтримки зростання компанії. Інші ж фірми продовжували концентруватися на операційній стороні бізнесу, але поступово перейшли з цеху в зали засідань і офіси».

Отже, цифрова трансформація та створення індивідуальних рішень обумовлює виклики для консультантів з питань управління, які продовжують стикатися з проблемами, пов'язаними із цифровими технологіями та новими розробленими бізнес-моделями [5]. Тенденція, на наш погляд, полягатиме в тому, щоб консультанти розробляли комплексні цифрові стратегії та модернізували діючі бізнес-моделі і операційні моделі таким чином, щоб продовжувати забезпечувати зв'язок вищого керівництва із зацікавленими сторонами.

Ключові слова: консалтинг, управлінський консалтинг, менеджмент консалтингу, цифрова трансформація, цифровізація бізнесу.

Список використаних джерел

1. Марченко О. С. Техніко-технологічні та наукові чинники трансформацій управлінського Консалтингу / О. С. Марченко, О. В. Ярмак // Економічна теорія та право. – 2023. - № 1. – С. 52-68. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Vnyua_etp_2023_1_5 (дата звернення:

19.03.2025);

2. Laffitte H. *The future of consulting (consulting 4.0) and how disruption can benefit clients & providers alike?* URL: <https://www.linkedin.com/pulse/future-consulting-40-how-disruption-can-benefit-clients-laffitte> (дата звернення: 19.01.2023).

3. Що таке консалтинг 4.0? 1 черв. 2020 р. URL: <https://www.management.com.ua/>

4. Що таке Agile і як його застосувати в бізнесі. Brainrain : блог. 1 лют. 2021 р. URL: <https://brainrain.com.ua/chto-takoe-agile/> (дата звернення: 19.01.2023).

5. Бербенець, О. В. (2021). Світові тенденції розвитку управлінського консалтингу. *Інвестиції: практика та досвід*, (12), 38-43.